



BUDA-PESTA
17 Martiu.
29 Martiu.

Va esî Domineca.
Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 11.

Anulu X.
1874.

Pretiulu pe unu anu 10 fl.
Pentru Romanî'a 2 galbeni.

Cuculu si Turturic'a.



Cuculu.

Dulce turturica,
Dalba paserică !
Hai sè ne iubimu,
Sè ne dragostimu,
La nouri la sóre,
In frundi la recóre,
La stelo la luna,
Cantandu impreuna.

Turturic'a.

Pentru Dumnia ta,
Eu n'asuu dîce : bá !
Dar dieu si dîcu bá,
Pentru maica-ta,
Cà-i banuitória
Si farmecatória,
Ea mi-a banuí,
De te-oiu prè iubi,
Si m'a farmecá,
De te-oiu desmerdá !

Cuculu.

Draga turturica,
Pasere dalbica,
Nu-mi fii dusmanica,

Vér'a cà ne 'ndémna
Si frundi'a ne chiama,
Sè ne dragostimu,
Si sè ne iubimu !

Turturic'a.

Bá, cucule, bá !
Nu te-oiu ascultá,
Da-mi tu buna pace,
Cà dieu m'oiu preface :
Azimióra 'n vétra,
Cu lacremi udata,
Si de focu uscata,
De toti lapedata.

Cuculu.

Ori cum te-i preface,
Totu nu ti-oiu dá pace,
Cà si eu m'oiu face.
Unu micu vatavelu,
Frumosu subtîrelu
Si 'n focu oiu intrâ
De te-oiu sarutá,
Si te-oiu coperí,
De focu te-oiu ferí,
Incâtu chiar de sila
Déca nu de mila,

Tu me-i indragí,
Si ne vomu iubi.

Turturic'a.

Eu n'asiu dîce, bá !
Pentru Dumnia ta,
Dar cumplitu mi-e téma
De cumplit'a-ti mama
Că-i banuitória,
Si farmecatória.
De cătu m'a mustră,
Că te-oiu desmerdă,
Si mi-a banuí
Că te-oiu pré iubí,
M'oiu face mai bine,
Ca sè scapu de tine :
Trestiora 'n balta
Subtire si nalta.

Cuculu.

Ori cum te-i preface,
Totu nu ti-oiu dà pace,
Că si eu m'oiu face :
Unu micu ciobanasiu,
Din flueru doinasiu,
Si-oiu caută prin balta
O trestia nalta,
Si cătu te-oiu vedé,
Pe locu te-oiu taiá,
Si 'n tine-oiu cantá
Si te-oiu sarutá.

Turturic'a.

Ba, cucule bá,
Nu te-oiu ascultá,
Porumbacule,
Frumosielule,
Pestrisorule,
Dragusiorule,
Sciu că mi-ar fi bine
Sè fiu totu eu tine
Dar maica ta-i rea
Si decătu cu ea
M'oiu face mai bine,
Cu gandulu la tine :
Iconitia mica
Intr'o biserica.

Cuculu.

Ori cum te-i preface,
Totu nu ti-oiu dà pace,
Că si eu m'oiu face :
Unu micu dascalasiu

La celu santu locasiu,
Si pe la icóne
Oiu duce plocóne,
Si m'oiu inchiná,
Si le-oiu sarutá,
De luni, care pica
Pana dumineca.
Ér candu te-oiu zari,
Astu-felu ti-oiu graí :
Santa iconica,
Fâ-te paserica,
Ca sè ne iubimu,
Sè ne dragostimu,
La nuori la sóre,
In frundi la recóre
La stele la luna
In veci impreuna.

Din culegerea dlui

V. Aleandri.

Barbatulu uritu.

Uríte, uríte,
Du-te la oi, du-te,
Intr'unu vîrfu de munte,
Si-acolo te-ascunde ;
Intr'o silha verde,
Si-acolo te perde !
Du-te si-mi dà pace,
Cu tine nu-mi place
Mai multu sè traiescu,
Sè me chinuescu,
Si sè-mi amarescu
Animiór'a mea,
Serman'a de ea,
Si-alu meu sufletielu,
Sermanulu de elu ;
Că-ci traiulu cu tine,
Vaiu si amaru de mine ! . . .
Eu am socotită
Candu m'am logodită,
Că cu mintea mea
De sotiu mi-oiu luá :
Spiculu grâului,
Cinstea têrgului.
Dar vai me 'nsielai,
Că-ci eu mi-luai :
Spiculu secârui,
Uritulu tierii ;
Negrin'a coa rea,
Ce n'o potu mancă,
Nice aruncă,

Nici alteia dâ.
 Te luai pe tine,
 Urite de lume!
 Si c'uritulu teu
 Ce sè me facu eu ?“
 — Fa-te ce-i voi,
 Cà totu a mea-i fi.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Intr'unu vîrifu de munte,
 Si-acolo te-ascunde ;
 Intr'o silha verde,
 Si-acolo te perde,
 Si-mi dà buna pace,
 Cà eu, dieu, m'oiu face
 De uritulu teu,
 Colo 'ntr'unu pariu :
 Mréna de-apă lina,
 Josu la radecina.“
 — Fà-te ce te-i face,
 Cà si eu m'oiu face
 Dar unu pescarelu
 Tineru, voinicelu,
 Si totu mi-oiu cautá
 Unde mi-oiu aflá :
 Mréna de-apă lina,
 Josu la radecina ;
 Si mi te-oiu aflá,
 Si 'n mani te-oiu luá,
 Si te-oiu sarutá ;
 Totu vei fi a mea,
 Nu a altuia.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Intr'unu vîrifu de munte,
 Si-acolo te-ascunde ;
 Intr'o silha verde,
 Si-acolo te perde !
 Cà de nu-mi dai pace,
 Eu, dieu, cà m'oiu face :
 Mladitia de ulmu,
 Josu pe langa drumu !
 — Fa-te, ce te-i face,
 Totu nu ti-oiu dâ pace,
 Cà si eu m'oiu face
 Unu cararusielu
 Tineru, sprintenelu,
 Si totu mi-oiu cautá,
 Unde mi-oiu aflá :
 Mladitia de ulmu
 Josu pe langa drumu,
 Si eu te-oiu aflá,
 Si mi te-oiu taiá,
 Si mi te-oiu luá,
 Totu vei fi a mea,

Nu a altuia.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Intr'unu vîrifu de munte,
 Si-acolo te-ascunde ;
 Intr'o silha verde,
 Si-acolo te perde ;
 Du-te si-mi dà pace,
 Cà de nu, m'oiu face,
 De uritulu teu
 Langa unu periu :
 Mladitia de socu
 La capetu de podu.“
 — Fà-te, ce te-i face,
 Totu nu ti-oiu dâ pace,
 Cà si eu m'oiu face
 Dar unu ciobanasiu
 Din flueru doinasiu,
 Si totu mi-oiu cautá,
 Unde mi-oiu aflá :
 Mladitia de socu
 La capetu de podu ;
 Si mi te-oiu aflá,
 Si mi te-oiu taiá,
 Flueru mi-oiu formá :
 Fluerasiu de socu,
 Cu rostulu de focu,
 Cu gauri de zele,
 Sè cante cu gele,
 Inimiorei mele.
 Si vei fi a mea,
 Nu a altuia.“
 — Urite, urite,
 Du-te la oi, du-te,
 Cà decâtu cu tine,
 M'oiu face mai bine :
 Flôre galbena
 In cea tiarina !“
 — Fà-te, ce te-i face,
 Totu nu ti-oiu dâ pace,
 Cà si eu m'oiu face ;
 Dar unu cosasielu
 Mandru, voinicelu,
 Tare harnicelu ;
 Cós'a mi-oiu luá,
 Si totu mi-oiu cautá,
 Unde mi-oiu aflá :
 Flôre galbena
 In cea tiarina,
 Si eu te-oiu gasi,
 Si mi te-oiu cosí,
 La sór' te-oiu uscá,
 In palmi te-oiu frecá,
 In ventu te-oiu suflá,

Si nu-i fi a mea,
Nici a altuia!“

Din culegerea dñui

S. Fl. Marianu.

O drama fatală.

— Istoria adeverata. —

Pucine tieri sunt in lume, unde passiunile politice să jocă unu rolu asié de infricoziat și asié de periculosu pentru tiéra, ca Roman'ia.

Ací partile politice si-impingu luptele loru fara crutiare pe tóte terenurile, incâtu amu poté dîce, că tóta tiér'a e impartita in dôue parti, cari purure si-facu resboiu.

Resultatulu acestoru inversiunari politice este in mare parte si istori'a, care s'a terminat la 25 nov., anulu trecutu, in padurea de la Fontainebleau, atâtu de tragicu.

Voiu povestí-o pe scurtu, asié cum am cettu-o prin diuarie, si nu voi adauge nimica de la mine.

*

Abié este in Roman'ia nume mai uritu, decâtua numirea de „fanariotu.“ Istorii'a trecutului ni esplica de ajunsu caus'a acestei ure, care in adeveru e justa si nu se va sterge nici odata din mintea si anim'a Romanului.

Lupt'a intre indigeni si fanarioti nu se va stinge in veci, că-ci nu se pote ca oleiulu să nu ésa in apa.

Eroului acestei intemplări, — principele Sutzo, fu nascutu la Atena. Dinsulu dara este unu fanariotu, unu grecu alu decadintiei.

La 1855 elu merse la Paris, a-si face studie clasice. Facute aceste, facù o scurta călătoría in Grecia, spre a-si regulá nesce afaceri particularie. Apoi se întorse éra-si in Francia, intrà in scól'a de aplicatiune de la Metz, unde siediù doi ani. Esindu d'acolo, intrà cu titlu strainu, ca locotenentu, intr'unu regimentu de geniu. D'acolo in 1868, se rentórse definitivu in Roman'ia.

Dinsulu atunce erá de 26 ani, de statura nalta si energiá barbatésca, si in anulu urmatoriu se insorà.

Nevéstă-sa se numiá Natalia Mavrogheni. Ea facea parte din o familia din cele d'antâi din tiéra. Erá fiic'a ministrului de finanțe.

Unulu dintre barbatii ce amblau la cas'a loru, erá si dlu Catargi, fratele mumei vitregă a nevestei sale.

Principelui Sutzo nu-i pré veniau la societă visitele lui, si nu mai voia să-lu primășca. Deci mai antâi i dede a intielege acésta; inse acel'a s'a facutu că nu baga de séma. Sutzo dara a decisu a recurge la mijloce estreme.

Ocaziunea dorita n'a intardînat. In lun'a lui maiu 1870, principele Sutzo, dimpreuna cu nevéstă-sa, si sor'a ei, — se află într'o séra la oper'a din Bucuresci, — ocupandu o logia.

Acolo veni si dlu Catargi, carele oferă felicitări bombónă, chiamandu-le familiariu, pe nume.

Acésta intr'atât'a irită pe principele Sutzo, incâtu — neconsiderandu loculu unde se află — i trase o palma, si astu-felu se produse unu scandalu mare, in fati'a teatrului plinu.

Urmarea fu unu duelu, si pe terêmu Catargi fu ranit ușor la degetu, care i-a servit de scutu, că-ci Sutzo ochise pré susu.

Acésta intemplare a scosu multe vorbe în salónele din Bucuresci. A aprinsu ur'a nemuritoru nevestei, si a sguduitu fericirea conjugală a principelui.

Elu erá fanariotu de la Atena, si ea indigena. Dinsulu voia să-i impui ur'a fanariotiloru contra compatriotilor ei, să-i inspire acel'a-si despreți, să o constringă a-i urfi cu aceea-si ura ca si fanariotii, si a rupe cu compatriotii ei ori-ce felu de relațiuni sociale.

Firesce, că dn'a Sutzo resistă, si fu ajutata de catra membrii familiei sale si de catra amicii sei personali.

Atunci principelui i plesnì ide'a, d'a-si isolă femeia de inriurirea romanescă, luandu-o cu dinsulu la Atena, unde dinsulu fu numit profesor la scól'a militară.

Dar ea refusă d'a-lu urmá, precum disă principale, supusa influenței familiei sale, care eră pentru elu vrasmusia, si in particulariu a cununatului ei Ghica, celu-ce se insorase cu una dintre surorile ei.

Urmarea acesteia fu, că 'n lun'a lui maiu 1872 Sutzo se despartă de soci'a sa, care a parăstrat si baiatulu nascutu inca in finea lui maiu 1870.

Dar inca in noemvre aceluia-si anu so-crulu principelui Sutzo i-a scrisu la Athena,

rugandu-lu sè se intórca la Iasi, cu scopu de impacatiune.

Sutzo se si intórse, dar dorint'a parintei lui nevestei — d'a-i impacá — nu se potù realisá. Nevést'a principelui se aretà mai multu ca totu-de-una hotarita a remané langa parintii sei.

Atunci lui Sutzo, carele — precum se pare — si-iubiá multu soci'a — i plesnì prin minte e idea buna, spre a-si atrage soci'a.

— Voiu rapí copilulu, — si-dise elu, — si muni'a de siguru va viní dupa elu.

Intr'una din dile ea erá dusa la o ruda a sa. Sutzo usà de acésta ocasiune, si — cu inviorea socrului seu — luà copilulu dormindu, si nu se opri pana la Sculeni.

Spaim'a mamei rentórse, negasindu-si baiatulu, fu grozava. Spre norocire, cumnatul ei, Nicolae Ghica, erá in apropiare. Elu alergà numai decâtu la politia. Acést'a urmari indata pe Sutzo, si la Sculeni lu-ajunse, si baiatulu fu dusu napoi...

D'ací ur'a lui Sutzo in contra lui N. Ghica deveni si mai mare...

*

Trecù unu anu.

In lun'a lui 1873 principele Sutzo merse de nou la Paris cu mama-sa bolnava, care trebuiá sè consulte pe unu medicu renomitu.

Pe atunce, fóst'a lui nevést'a, sóra aceleia si Nicolae Ghica, se aflau asemene la Paris.

Hasardulu a voitu, ca ambele familie sè siéda in acel'a-si hotelu, „Europa.“

Cu tóte aceste inse, in restimpu de câteva lune, Sutzo si Ghica abié se vediusera de câte-va ori.

Ghica — precum marturisi Sutzo — profitá de tóte ocasiunile spre a causá lui Sutzo vr'o neplacere. De câte ori lu-intelníá, lu-pri-viá de susu pana josu batjocurindu-lu. Intr'o dî intelndindu pe verulu lui Sutzo, unu grecu cu numele Macromichalis, i dise că „nu mergea sè-lu véda, pentru că dedea ospitalitate lui Sutzo, care nu se portase galantu in afacerile de familia.“

Macromichalis spuse aceste cuvinte lui Sutzo, si din momentulu acest'a hotarí mórtdea lui Ghica. Asceptà numai ocasiunea, spre a se poté bate.

La 23 noemvre Sutzo pandì pe Ghica la coltiulu stradei Berlin, si candu acel'a se are-

tà, lu-palmì cu atât'a taría, incâtu l'a podiditu sangele.

Apoi alergandu a casa, scrise lui Ghica aceste cuvinte: „Me temu sè nu-ti lipsésca memor'a; éta-mi adres'a; acolo ti-voiu asceptá martorii.“

Martorii se adunara. Ei decisera, că Ghica — fiindu palmuitu — trebue sè se bata.

La 25 noemvre 1873, pe la 10 óre de dininétia, dóue trasure se opriau in respanth'a de la Belle-Croix, in padurea de la Fontainebleau.

Intr'una se aflau Sutzo, Nicolaidi si Macromichalis; in cealalta: Nicolae Ghica, Cortazzi, Grigoriu Ghica si unu medicu.

Sutzo si Nicolae Ghica viniau sè se bata in duelu.

Condițiunile luptei fusesera regulate mai dinainte. Arm'a alésa erá pistolulu. Departarea 20 de pasi, si sè traga impreuna la comand'a trei; trebuiá ca fía-care din ei sè schimbe dóue descarcaturi in casulu in care nu ar fi avutu resultatu.

Sutzo erá unu puscasiu indemnaticu, éra Ghica nu scieá nici sè tienă in mana unu pistolu.

Pana candu martorii alesera teremulu, mesurara distanti'a, socotindu dóue-dieci de pasi mari, si incarcara pistolele: Sutzo, trêntitru a lene pe josu, si cu sange rece, se jocá cu umbrel'a sa.

La comand'a trei, data de martorulu Macromichalis, dóue detunari se audira mai de odata. Nicolae Ghica cadiù; erá lovitu de mórt'e.

Cadiutu elu dise martoriloru:

— Nu me lasati!

Principele Sutzo, dimpreuna cu martorii sei, o luà pe fuga. Birjariulu, care i aduse, veidiendu-i fugindu, strigà:

— Uite, cum fugu ca nesce hoti!

Nicolae Ghica fu transportatu la unu otelu, unde morì a dóu'a dî la optu óre de dininétia, dupa nisce suferintie grozave. Erá de 24 ani. Inainte de a morí, dîcea — vorbindu despre Sutzo — catra religiós'a, care lu-ingrijiá:

— N'am avutu a face cu unu omu, ci cu unu barbaru!

*

Iustiti'a urmari pe cei vinovati.

La 9 febr. a. c. acusatii in duelulu Ghica-Sutzo comparura inaintea juratiloru din departamentulu Seine et Marne.

Ei erau in numeru de cinci.

Mai antâiu acusatulu de frunte, principale Constantinu Sutzo. In etate de 32 ani. Naltu, ososu, unu omu de feru, obrasulu lui pucinu ochesiu, posomoritu si duru, fisionomia mai multu aspra decâtua rea. Numai din candu in candu ochii lui aruncau nisce priviri fulgeratorie, cari denotau unu sufletu neimblandit, jumetate selbaticu, plinu de passiuni violente si nenfrenate. S'ar poté, dîce, că dinsulu este insemnatu cu ce-va fatalu, care aréta, că trećendu prin viézia, dinsulu trebue sè lase dupa fia-care pasu o urma de dorere.

Apoi cei doi martori ai sei, si martorii victimei.

Unu publicu numerosu erá de fatia la acesete desbateri, ascultandu cu interesu detaiurile acestui procesu.

Resultatulu se scíe din diuarie. Constantinu Sutzo — fu condamnatu la patru ani de inchisóre, martorii lui la trei, si martorii lui Ghica la doi.

Incheiu acestu estrasu — facutu in mare parte dupa „L'Eveniment“ si „Telegrafulu“ din Bucuresci — cu vorbele presiedintelui tribunalului de jurati, adresate lui Sutzo:

— Te consideru ca unu omu fórté nenocicu, chiar afara de procesulu acest'a. Cele trei mari afectiuni ale vietii se departéza de dta: mum'a dtale se afla pe mórtle, nevést'a nu mai este cu dta, si nici de copilu-ti nu te mai poti bucurá!

I. G. Paunescu.

Doru nebunu.



Ceriu albastru, stele line,
Cu-ale vóstre dulci lumine,
De ce stati si me priviti,
Si mereu me prigoniti?...
Celu azuru si-asta privire
Plina de divinu amoru,
Nu-mi dau mie fericire,
Nu-mi alina alu meu doru...

Doru, ce tortura si séea,
Si-a mea anima-o 'nnéca
In doreri si in suspine
Fara margini, fara fine...
O voi stele incinte,
Ce 'nspirati sperantia-amoru

Animelor fricite,
Nu-mi aprindeti alu meu doru!

Doru, amoru, sorginti curate
A virtutii stramosiesci,
Asta-di, disconsiderate,
Nicairi nu le 'ntalnesci...
Insedar asiu cere dara
Pe pamantu vr'unu ajutoriu,
Sè-mi consolu dorerea-amara,
Sè-mi alinu cumplitu-mi doru.

O voi stele, neatinse
De a lunei perfidía,
Voi, cari nu sunteti aprinse
Nici de ura nici manía:
Nu 'ngânati alu meu amoru,
Nu ve rideti d'alu meu doru!...

A. Radu.

S a p u n u l u .

Istori'a sapunului este fórté curioasa. Esi-stinti'a sa este de totu vechia, si amenuntele urmatore voru areta fasile prin cari a trecutu spre a se pune in nivelu cu progresulu vietii si cerintiele toaletei.

Licuidulu oleaginosu produsu de masline servindn de baza pentru fabricatiunea sapunului, este usioru de demonstratu prin urmare, că acésta fabricatiune esista din timpi necunoscuti, fiindu că maslinulu este unu arbore a carui esistintia in Orientu se constata din cele mai vechi traditiuni.

Popórele primitive se serviau pentru trebuintiele corpului cu unu sapunu compusu din oliu, cenusia si grăsime. Acestu sapunu erá cenusiu si móle. Ablutuniile mari, bâile, frecările erau totu-de-una precedate de unctiuni cu sapunu.

Cast'a Susana nu uitá acestu detailiu de toaleta cu care insarciná pe femeile sale candu facea baie.

Se scie, că frumós'a Aspasia se parfumá cu esentia de sapunu, si femeile de conditiune din Atena si Argos se scaldau in bâi pline de spuma de sapunu.

Constantinu la betranetia intrebuintiá, spre a-si tiné perulu unitu pe capu, o diadema unsa cu unu sapunu specialu fórté oleaginosu.

Acestu sapunu luase numele augustului seu consumatoriu, si in Orientu se vindea sa-

punulu „Constantinu“ ca in dîlele nôstre craio-
nele Mangin.

Pliniu spune, că sapunulu se intrebuintâ
in Gallia spre a rosi perulu. Acestu sapunu erâ
compusu din seu, cenusia si o acrime fôrte
activa.

La Germani barbatii intrebuintiau sapu-
nulu, cu care si-ungeau perulu si barb'a. Ei
lu-luau cu manele si si-frecau corpulu spre a-
lu face luciu.

In dîlele nôstre acestu productu s'a per-
fectionatu pentru trebuintiele toaletei. Oliurile
se curatia, grasimele sunt alese, si se mai adauge
la fabricarea loru materii mirositore si in-
moietorie.

Consumatiunea sa a luatu o desvoltare
fôrte mare.

Productele cele mai perfectionate se fa-
brica la Paris cu grasime, sêu, resina, oleina,
potasiu etc.

La Reims se fabrica sapunuri escelente
cu sêu si grasime ce se scotu din apele ce au
servit la bataea cearsiavelor si desgrasiarea
laneli.

La Marisilia esista numai o mare fabrica-
tiune de sapunuri cu basa de soda, intrebui-
tiate la spelarea albitureloru.

Cuventulu sapunu deriva de la latinulu
sapo, si acest'a de la *sepum* (sêu).

Perfectionarea toaletei a datu nascere
la Paris unoru numerose compositiuni date
in consumatiune sub numirile cele mai sedu-
catorie.

Este sapunulu alb, verde, rosu, tare,
mole; sapunu de Neapole, sapunu de Windsor,
sapunu anglesu, sapunu de migdale amare, —
de minta, — de nalba, — de rosa, — *bouquet*,
— *mille fleurs*, — de laptuci, — de scortisiora,
— de flôre de portocalu, — de moscu, — trans-
parentu, etc. etc.

C. V.

Notitie de folosu.

Unu proverb arabu ni spune, că unu
parinte betranu vediendu lenea fiului seu,
astu-felu l'a invetiatu sirguintia:

— Fiulu meu, — dîse elu murindu, —
fiindu că voi morf' acusi, ti-spunu unu se-
cretu mare. In pamentulu meu am lasatu
ascunsu o multime de bani. Cauta-i si te feri-
cesce!

Fiulu a inceputu a sapá pamentulu, dar
n'a gasit banii. Atunce dara elu l'a semenatu.

S'a facutu o holda frumosa, si recolt'a buna
i-a resplatit ustenel'a.

N'ar strică, déca si poporului nostru i
s'ar dá in multe locuri asemene svaturi.

*

Tiundr'a. Dlu B. P Hasdeu, in „Istori'a
critic'a a Romaniloru“, demonstra filologic-
sce, că tiundr'a tieraniloru nostri de la mun-
te, esplicabila numai prin limb'a sanscrita,
este mostenita directu de la Daci, cari la rôn-
dulu loru o adusesera sêu o primisera din su-
dulu Asiei; că *zoghea* este *sagulum* latinu, pe
care Latinii lu-imprumutasera ei insii de la
Celti.

In privinti'a *tiundrei* vomu adauge pe
langa cele dise de dlu Hasdeu, că in Gorgiu
tieranii mai conserva numele acestui vestimentu
numai intr'o dicatôre, in care ea jóca rolulu
unei imbracaminti vanitóse.

Candu voru sè supere p'unu tieranu man-
dru sêu boeritu, Gorjenii esclama:

Tiundra
Mandra
Si flamenda !



C u r i o s i t à t i .

Manearile favorite a diferiti ómeni mari.

Lui Carolu XII, regele Suediei, i placeau
faliele de pane unse cu untu. Lessing nebuniá
dupa linte. Klopstock, mortu la 1830, era pa-
sionatu pentru tocaturi. Crébillon junior man-
că o suta stridii la unu singuru prandiu. Tasso
iubiá cu pasiune fructele zaharite. Thiers iub-
esce caf  u' ca si Voltaire. Lui Jules Simon
i placu smochinele, alunele, stafidele si mig-
dalele. Ars  ne Houssaye iubesce friptur'a cu
sange. Lui Girardin i place solu (unu pesce)
friptu. Lui Rossini i placeau numai macarone-
le facute de elu. Napoleon I mancă numai ari-
p'a de la puiu. Lui Mac-Mahon i placu porumbii,
paserile Venerii.

M o s a i c u .

Omulu care va voi sè intrebuintieze totu-
de-una numai rationamente sanetose si sè p  r-
te cu sine numai auru, se va gasi fôrte desu in
incurecaturi din lipsa de moneda de cursu.

*

— Seracii posedu sanetate, bogatii lé-
curi.



S A E O N Y

Mésa de cétitu.

— „Poesie poporale romane“, adunate si intocmite de Simeone Fl. Marianu, tomulu I balade, Cernauti, tipografia lui G. Piotrovski. Pretiulu 1 fl. 10 cr. —

IV.

Numai am schitiatu, si totu-si am abusatu dóra pré multu de binevoitorí'a atentiune a cétitoriloru nostri. Voiu terminá dara pe seurtu, de si asiu poté sè scriu inca multu, cà-ci baladele de amoru forméza partea cea mai mare si totu-odata cea mai frumósa a culegerii presinte.

„Ghiorghiesiu“, cuprinde istorí'a unui ostasiu insoratu, care silitu a merge „n catena“, lasa pe nevestasa in grigea maicei lui. Dar elu la timpulu hotaritnu se rentórce, — si nevest'a, gandindu că elu a perit in resboiu, se marita dupa altulu. Gheorghiesiu se 'ntörce toemai candu se serbéza nunt'a. Inse elu nu face nici unu eravalu, ci numai frumosu si-poftește mandr'a.

„Chiralina“ — lina, flórea din gradina, care

Pe délulu cu nuci
Adapá doi junci,
Ér pe cea costitia
Impartiá guritia
La doi feciorasi,
Mandrii paunasi,
La doi voinicei
Tineri, frumosiei,

e mai piquanta, ea-si bate jocu de dragutiulu ei intr' unu limbagiu veselu.

„Voiniculu bolnavu“ are multa asemenare cu o balada totu cu acestu titlu din culegerea dlu V. Aleșandri.

„Voichitia“ e prim'a balada mai mare in acestu genu. Voichitia soci'a vestitului boeriu din Moldova, Tudurelu, care

Avea turme, avea voinici,
Avea pungi de irmilici,
Avea cirezi si glotasi,
Avea lăzi de galbenasi ;
Pai-spre-diece mori de ventu,
Si noue pe sub pamentu,
Care maciná argintu...
Noue sute de berbeci
Cu cozile pe telegi,
Ce din lume sè-i alegi,
Trei sute de mosiôre
Si p'atâte satisiôre,
Si cinci mîi de iepusiôre
Pe sub pôle
Rotogóle,
Cóm'a de metasa móle,
Trase 'n trupu si sprinteniôre,
Amblatórie 'n fuga mare...
Curti de pétra intarite,
Pe din nuntru zugravite,
Cu podele poliite

Din afara varuite,
Cu haizasiuri sîndilite...

Dar pe tâte aceste in seurtu timpu birulu jafu mi le facù. Tudurelu a mersu la 'mperatulu la Tiarigradu sè-si céra dreptate. Acel'a a si facutu, dar pana candu elu s'a rentorsu Voichitia a traitu viétila vesela cu Scutariulu. Tudurelu afla acést'a, inse ea lu-róga sè-o ierte si lu-chiama la pop'a sè-i jure de nou credintia. Tudurelu in urma crede,

Si 'n biserică cum intră,
Icônele lacrimă,
Lacrimele josu pică,
Si 'n sange se prefacea,
Ér Voichitia 'ngenunchiă,
Lun'a 'n ceriu se ascundeau,
Si candu a 'nceputu sè jore,
S'a pusu negura pe sôre,
Candu cuvintele dicea,
Stelele din ceriu cadea,
Si pe dins'a mi-o ardea,
Si pe locu mi-o nimiciá.

Balad'a acést'a are multe parti frumose, dar spaciulu nostru e micu.

„Jonitia si Firutia“ si „Adevorulu“ sunt piese mai mici. Ceea canta pe o fêta sfioasa, ér acést'a pe una cocheta.

„Calapodu paharniculu“ e una din cele mai frumose balade din acésta culegere. Cetitorii nostri inca o cunoșeu, cà-ci s'a publicatu si in fóia nostra (1872 nr. 33), dar in alta varianta, tramisa de dlu E. Dascălevanu. Eemplariulu publicatu de dlu Marianu e mai completu, mai armoniosu, si — prin urmare mai frumosu.

„Fêt'a Sandului“ contine unu sujetu bine cunoscutu in poesi'a nostra poporala. Se afla mai in tôte culegerile de pan'acuma. In „Familia“ inca s'a publicat de aceste. Ma dîlele trecute amu mai primitu un'a, din districtulu Naseudului. Tôte aceste balade povestescu, prin variante forte deosebite, că o fêta răpita de turci, in mijloculu Dunarii se arunca 'n valuri, dicêndu :

Decâtú rob'a turciloru,
Mi-i mai bine-aici sè moru,
Se fiu gustulu apeloru
Si mancarea pesciloru,
Si cotlone raciloru,
Si rugin'a petreloru.

Sujetulu acest'a, de siguru, cuprinde multu elementu dramaticu.

„Barbatulu uritu“ e unu modelu de frumusetă poetica. Ide'a in fondu sémena cu balad'a „Cuculu si turturic'a“ din culegerea dlu V. Aleșandri. Spre a se poté face mai bine acésta asemenare, si spre a se poté gustă frumusetile loru, publicâmu amendoue in fruntea nrului de fatia.

„Craiulu si sora-sa“ e totu aceea-si piesa cu „Irodia“ din nr. 3 a. c. alu foii nostra. Aceea se petrece la ap'a Nistrului, ér acést'a la riulu Izare in Maramuresiu ; in ceea sor'a craiului se numesce Mar-

galina, ér in acésta Irodia. In amendoue se povestesc, cum craiulu a voitu sè-si ia de socia pe soro-sa, si cum aceea n'a voitu, si in urma s'a aruncatu in mare. Maramurosiulu e langa Bucovina, deci se pote usioru esplicá asemenarea acestoru dòue balade.

Si in casulu acest'a variant'a dlu Marianu e mai completa. Intr'ins'a fét'a poftesce de la frate-seu si aceste:

Eu atunce voi u vini,
Candu tu din casa-i esì,
Si mie cà-mi vei gati:
 Podu de-arama
 Peste vama,
 Potu de-argintu
 Peste pamantu,
Si podulu lu-i aurí,
Sè-mi fia dragu a vini.
Pe marginea podului,
Sè faci pomii raiului,
Éra 'n pomu pe ramurele
Totu cuiburi de paserele,
Paseri cu pene-aurite.
Candu vomu trece sè ni cante.

Apoi se mai descrie, cà pe candu ei in biserică intră,

Afara se 'nourá,
Si 'ncepù a fulgerá,
Treznetulu grósnicu trezniá,
Biser'a se clatiná,
Sfintii la ei se uitá,
Maic'a Domnului plangea,
Nu plangea cum e de-a plange,
Ci versá lacrimi de sange.
Pop'a prinse-ai cununá,
Icónole-a lacrimá,
Vangeli'a-a tremurá.
Dar icón'a Precistii
Din fundulu bisericii,
Ea nu mai potea rabdá,
Ci din gura cuventá:
— Popa, popa, faci pecate,
De cununi sora cu frate,
Cà va fi pecatulu teu,
Si te-a bate Dumnedieu!

Minunatu tablou poeticu, care ni revoca in memoria admirabil'a balada „Sórele si lun'a“ din cartea dlu Alessandri.

„Léculu adeveratu“ e o idea frumosica. O copila zace mai mórtă,

Ma-sa lumina tienendu-i,
Tata-seu salasiu facêndu-i,
Sora-sa scaldusia 'mplendu-i,
Frate-seu mormentu sapandu-i,

candu éta cà de odata sosescsce voiniculu iubitu, pentru care se topia de doru. Ea cum lu-zaresce, asié graiesce:

Strica, tata, salasiulu,
Tîpa, frate, hîrletiulu,
Stinge, mama, lumin'a,
Tîpa, sora, scaldusi'a,
Cà mi-a vinitu poterea.
De-a cui doru m'am bolnavitul,
Etu in casa mi-a vinitu.

Si cu acésta mi-inchieiu darea de séma, cà-ci alta piesa nu se afla in cartea acésta.

Esamineate pe rîndu tóte bucatile, vedem, cà prin culegerei dlu Marianu literatur'a nôstra poporala a cástigatu o carte pretiôsa.

Ca unu merita alu dsale mai potu sè adaugu, cà ni-a presintatu aceste poesii in vestimentulu loru originalu; si unde döra totu-si va fi suplinitu câte o lacuna, a facutu acésta cu gustu poporalu, incâtu nu se cunóisce.

Cà ortografi'a e — bucovineana, se 'ntielege, cà-ci carte a aparut la Cernauti. Dorere! la noi mai tóte provinciele au alta ortografia. Dar ca cea bucovinéa — nici un'a.

Implinimu dar a detoria placuta, recomandandu acésta carte partinirii publicului nostru. Si acésta eu atâtua mai vîrtosu, cà-ci acoperindu-se spesele tipariului acestui tomu, dlu Marianu ar poté mai lesne sè continue publicarea doineloru, horeloru, satireloru, descantecelor, vrajiloru, povestiloru, tradițiuniloru, datinelor poporale, cari — precum ni serie si dsa in scrisoarea-i particularia — „multu aru poté contribui la inflorirea literaturei nôstre, si mai cu séma a celei poporale, care abié acuma incepe ici côlea a esì din intunereculu in care a zacutu din secoli.“

Josiflu Vîlcianu.

~~~~~

### Soldi de pesce.

Unu uritoriu de femeia a scrisu urmatori'a calumnia despre femei:

*Eta ce nu recunoscce nici o femeia, ori e tinera ori betranu?*

Ea nu recunoscce, cà corsetulu o stringe, cà papuci i sunt mici, cà in dantiu obosesce, cà nu-si face toalet'a iute, cà a rosit u audindu pronunciandu-se numele cutarui domnu, cà i place a vorbi despre altii, cà nu scie pastrá secretele, cà voiesce a-si face peleeria noua, — cà la caletoria i trebuescu pachete multe.

\*

Unu principe germanu a alesu numai francesi pentru tóte oficiele mai de frunte.

Odata dinsulu siediendu cu acesti oficiali ai sei la mésa, unulu din ei esclamâ:

— Curiosu, cà intre noi numai Majestatea ta esti — eternu!

\*

Generalulu W. a perduto grati'a lui Fridericu celu mare, fara a meritá acésta disgracia.

Regele era implacabilu.

Odata generalulu intelni pe regele in preambula. Generalulu se oprì si lu-salutà cu respectu, inse Fridericu i intórse spatele.

— Acuma — disce generalulu W. — vedu, cà majestatea ta ai incetatu a fi dusmanulu meu.

— Ce vrei sè dici prin acésta? — lu-intrebă regele.

— Majestatea ta inca nici odata n'ai intorsu spatele dusmanului.

Responsulu acest'a avù efectulu seu, si generalulu si-recâstigà favorulu regelui.

\*

Unu holteiu tomnaticu in o societate si-a batutu jocu de casatoria.

— Ai dreptu, — dîse unu glumetiu, — si tatalu dtale a fostu de parerea acést'a, pentru aceea nu s'a insoratu.

\*  
Tîganulu lungitu pe pamentu beă apa din o gârla.

Unu trecatoriu lu-vede si lu-intréba :

— Ce faci tîgane?

— Beu zama de pesce.

*Figaro.*

## B o m b ó n e.

O gluma bucurescéna.

Diuariulu guvernamentalu de la Bucuresci, — „Diu'a“, apare numai de trei ori pe septemana.

La acésta „Romanulu“ esclama astu-felu : „Sub regimulu actualu astu-felu s'au intorsu lucrurile pe dosu, incâtú chiar diu'a nu mai resare decâtú de trei ori pe septemana.

\*  
Intr'o diminétia, se prinde unu hotiu tocmai in momentulu candu voiá sè fure o blana de la usi'a magasinului P.

Lu-ducu la politia.

— Pentru ce ai furat? Cu ce ai poté sè te mai aperi? — intrebă sub-comisarulu.

— Domnule sub-comisaru, e lucru fórte simplu! Eu sunt slabu de peptu : éra aerulu iute de diminétia, si doctorulu m'a povetiuitu sè iau in tóte diminetile ce-va *incalditoriu*.

\*  
Dn'a B., soci'a unui diplomatu strainu, care pretinde a vorbi olandes'a, mergea de la Haga la Scheveningue intr'unu vaporu micu.

Siediendu fórte reu, rogă pe omulu de serviciu a-i dă o perina (in olandesa „Kussen“, sè se pronuntie „Keussc“); dar se vede că articulà fórte reu liter'a din urma, că-ci omulu intielese că i cerea unu sarutu (in olandesa „Kus“, pronunciandu-se „Keuss“,) cerere cam ne obicinuita.

In fine, dupa câte-va momente de indoíela si reflectiune, si-ia curagiu si se hotaresce a satisface pe nobil'a dna.

Ve inchipuiti suprindere!

\*  
Dn'a R. perdù pe barbatulu seu de curendu. Éta in ce modu si-esprimă dorerea pe mormentulu seu :

— Adio, sermanulu meu amicu! E fórte tristu a fi despartîti; dar celu pucinu sum liniscita, că-ci sciu unde petreci noptile, si dar... n'am nisi o grige!

## CE E NOU?

\* \* (Versatulu.) culege si prin comitatulu Timișorei victimele sale in mai multe parti, si mai alesu din cei de vîrsta mai inaintata.

\* \* (Dlu deputatu Traianu Doda) fu primitu dilele trecute in audintia la imperatulu, in caus'a padurilor granitoresci si a fondurilor asemene granitoresci.

\* \* (Imperatulu la Deák.) Mercuri la 11 l. c. la amédia-di imperatulu, insotită de ajutantele seu principale Lobcovituu, merse a cercetă pe bolnavulu Deák. Visit'a dură dôue-dieci de minute. Deák, de si avusese o nôpte neliniscita, era scolatu si petrecu pe imperatulu pana la usia.

\* \* (Bismarck,) marele inimicu alu catholicismului se afla in perplexitate. Un'a dintre ficele sale iubesc pe unu barbatu catholic de poziune nalta, pe care voiesce sè-lu ia barbatu. Se 'ntielege, că principale nici că voiesce s'audia de acésta casatoria. Domnișior'a Bismarck inse tiene multu la realizarea planurilor sale, intocmai ca parintele seu ; ma a declaratu, că voiesce sè tréca la religiunea catholică.

\* \* (De la Ploesci) ni se scrie, că la 2/14 febr. s'a tienutu acolo balulu Societății pentru invetiatură poporului romanu. Sal'a a fostu decorata frumosu cu stéguri natiunale si inscriptiuni miscatòrie, relative la scopul ce urmaresce Societatea. Tóte dómnele aveau toalete elegante, tóte erau frumosé, intre cari se distingeau dómnele : Negulescu, Philiu, Cantilli, Raiciulescu, Kuhn, Dalgianu, Scortianu si Popp. Petrecerea fu fórte viua, si dură pana la 4 ore de diminétia. — Profitulu fu mai pucinu decâtú in anulu trecutu.

\* \* (Despre viéti'a sociala romana in Clusiu) primim o impartesire fórte trista. Corespondintele nostru inse spera, că societatea „Julia“ a junimei — prin intrunirile sale — va contribui multu si la romanisarea familiei romane, cari numai numele de romanu lu-pórtă si la cari — spre rusinea nostra dîsu — afara de un'a séu dôue familie nu audi vorba romana in casa, carti romane mai de locu, ér diuarie romane — ferésca Dumnedieu! Straine câte-ți place! Femeile romane de felu nu cutescu romanesce, si déca trebuie sè cetescă numai o programa romana de vr'unu concertu, apoi cetirea loru te aduce in desperare. Voindu — scrie mai departe corespondintelo nostru — a-mi prenumeră „Familia“ pentru soci'a mea inainte de anulu nou, o-am cautat la mai multe familie romane in Clusiu, ca sè vediu pretiulu de prenumeratiune, si nicairi n'am aflat-o. Atunce am intrat la onorab. familia Bota, si domnișiora Ana, acésta finita, ce are sè fia in adeveru o Cornelia, mi-dise : „Domnule, mi-am propusu inca pana ce am fostu in institutu, că dupa absolvire am sè facu propaganda pentru unic'a nostra fóia beletistica, pe care noi femeile romane s'o innaltiamu la amplitatea foilor straine.“

\* \* (Noulu ministeriu ungurescu.) Cris'a ministeriala, despre care diuariile politice au scrisu atât de multu, s'a terminat dupa incheierea nrului trecutu alu foii nostre. Inregistrâmu si noi, că noulu ministeriu s'a compusu astu-felu : Bittó ministru presidinte, contele Iuliu Szapáry ministru de interne, Colomanu Ghyczy la finançie, contele Iosifu Zichy la comunicatiune, dr. Teodoru Pauler la justitia, Tréfort la culte si instructiune publica, Georgiu Bartal la comerciu, Szende la militia, br. Wonkheim langa persoan'a imperatului, si cont. Peiaceviciu pentru Croati si Slavonia.

### Biserica si scola.

♂ (*Siedint'a plenaria*) a membrilor epitropiei provisorie pentru administrarea fondurilor bisericesti si scolare comune dieceselor Aradu si Caransebesiu, se va tiené la 4/16 aprile.

♂ (*Sinódele gr. or. romane*) sunt conchiamate la siedintia ordinaria pe dumineca Tomei, care este timpul cade pe 7/19 aprile. Episcopii de Aradu si Caransebesiu totu odata impartesira deputatilor cete unu exemplariu alu proiectului de regulamentu, luate cu comisiunea micsa in Timisióra, pentru administrarea definitiva a fondurilor comune.

### Societati si institute.

♀ (*Inaugurarea Societății academice „Julia“*) a junimei romane din Clusiu, s'a intemplat inca la 21 febr., dupa program'a publicata si de noi la timpul seu. Acuma, pentru că noi Romanii mai de tóte ne apucámu a trei'a di dupa scripturi,) unu binevoitoriu alu foii nóstre ni-a tramsu unu reportu lungu despre decursul acestei serate. Dar fiind că o fóia are d'a publicá tóte la timpul loru, si de óra-ce adi avemu alte intemplari mai nóue de inregistratu, nu o potem publicá decât in estrasu ! Usàmu inse de acésta oca-siune, spre a rogá pe amicii foii nóstre, că despre asemene festivitáti sè ni scrie mai bine in pripa cătu de pucinu, decât céle intregi tardis — candu deja si-a perduto interesulu. Asié dara insemnámu aice cu placere, că culmea seratei a fostu disertatiunea bine simítita, bine scrisa si bine pronunciata a domnisiórei Ana Bota, ffi'a repausatului cav. si vice-capitanu alu Nascudului Grigoriu Bota. In acestu tratatu, frumó-sa disertanta a aratat, că femeia romana are missiunea de a fi angerulu aperatoriu alu Romanismului in resaritu, si că femeia romana numai asié va poté indeplini acésta missiune, déca se va cresc in insti-tute curatu romane. Cetitoriele nóstre voru avé oca-siune acusi a ceti' acesta disertatiune, că-ci brav'a domnisióra Botta ni-a promisu-o spre publicare. Bal-lulu urmatu dupa concertu, s'a deschisu cu „Roman'a“, ér in pauza 16 tineri au dantiatu in costumu Calusieriulu. Dintre damele presinte ni se amintesce domn'a Emilia Ratiu si domnisiórele : E. Ratiu, Elena Filipu, Lusana Popu Lemeni, Maria Vestemianu, Ana Popu, si Elisa Rosiescu. Sub decursulu seratei au so-situ si döue telegrame salutatórie, un'a de la Societatea „Romani'a Juna“ din Viena, si alt'a de la Societatea „Petru Maior“ din Budapest.

♀ (*Societatea „Petru Maior“*) va tiené la 29 martiu o siedintia publica insotita cu producțiuni literarie si musicale.

♀ (*Matica Slovenska*), societatea literaria a Slovacilor din Ungaria dílele trecute a avut o perdere mare. Nosce hoti necunoscuti a jefuitu din biblioteca colectiunea numismatica.

♀ (*Reuniunea invetiatorilor rom. din Temesiu-Vinga*) va tiené adunarea sa generala in dílele 3—6 ale lunei lui aprile st. v. in scóla romana la St. Ilie din suburbiiu Fabricu alu Timisiórei.

### Literatura.

\* (*Döue cantionete nőue*.) Indulgint'a binevoi-tória, cu care publiculu romanescu din Transilvania a intimpinatu „Ciobanulu din Ardealu“ de redacto-

ru acestei foi, cu ocasiunea reprezentării aceluia prin dlu I. Baciu Muntenescu in mai multe locuri, a indemnátu pe autorulu a prelucrá de nou acésta impro-visatiune. De acuma inainte dara „Ciobanulu“ se va infatisá publicului in haine nőue. Redactorulu acestei foi a mai scrisu o cantioneta nőua, pe care asisdere o va jocá dlu I. Baciu Muntenescu. Titlulu acesteia e „Renegatulu.“

\* (*O carte interesanta*) a aparutu dílele trecute la Berladu. Acést'a e : „Femeile“, de Iuliu Pederzani, traducere de Junius. Autorulu e unu bine cunoscutu scriitoriu germanu; ér traducatoriulu unu june literatru romanu din Transilvania, pe care si cetitorii nostri lu-cunoscu dupa numele lui adeveratu, căci „Junius“ e numai unu nume fictivu. — Cartea cuprinde multe cugetări adanci, idei sublime si rationamente umanitarie; pentru aceea noi salutámu cu bucuría traducerea ei in romanesc, facuta prin dlu Junius cu frumuseti si elegantia. De si cetitorii nostri cunoscu deja döue capitulo din acestu opu, si a nume „Preotés'a omenimei“ si „Consótea unei vietie“ — ambele traduse de dlu N. F. Negruțiu, si publicate in fóia nostra anu, totu-si ni vomu mai face placerea d'a reproduce si din acésta traducere vr'unu capitolu. Opulu se afla de vendiare la redactiunea „Semenato-riului“ din Berladu, din a caruia foisióra s'a si reti-paritu. Pretiulu 50 bani.

\* (*La Carapati in Bucuresci*) a esit u de sub tipariu : „Frumósele Martisíoare, pentru domne si dom-nisioare.“

\* (*Döue diuarie nőue*) mai aparura la Bucuresci. Unulu e : „Gazet'a Nőua“, care nu face politica, — si „Desceptarea“, pe care inca nu o cunoscem.

\* (*In editur'a librariei G. Ioanidu et A. Spiorescu*) in Bucuresci au esit u de sub tipariu urmató-riile opuri, intitulate : „Agend'a medico-juridica“, cuprindiendu : I) formularulu si memorialulu therapeu-ticu alu medicului practicu, dupa Dd. Trouseau, Pajot, Cazenave si Diday; II) „Antâiele ajutóre“ ce trebuesc date in casurile de intoxietate si de asfixia, dupa O. Reveil; III) „Codulu medicalu si profesionalu“; IV) Artea de a-si face cine-va singuru afacerile in multe circumstantie, prin ajutorulu formularo-lorul de totu felulu de contracte, observatiuni a supra acestu contracte, cu note de timbru si inregistrare. „Principii elementare de dreptulu privatu romanu“, de Constantinu Nacu, (doctoru in dreptu.) Pretiulu unui corpu de 2 volume, formatu 8º mare, de 32 céle, e numai de 10 franci.

### T e a t r u .

♀ (*O drama nőua originala*) s'a reprezentat la 28 febr. c. v. in teatrulu celu mare din Bucuresci, de compania dramatica a dlui M. Pascali. Titlulu ei este : „Resbunarea mortilor“, drama natiunala fan-tastica in 4 acte. — Numele autorului nu s'a publicatu.

♀ (*Teatru francesu la Bucuresci*.) Trup'a fran-cesa a dsioriei Keller a sositu la Bucuresci, si — spre rusinea tierii — a deschisu reprezentatiunea fariseloru frivóle chiar pe scen'a teatrului mare. In alte tieri teatrulu subventiunatu de statu, teatrulu natiunalu, servesc dreptu modelu de gustu esteticu; ér farsele frivóle, ce corumpu moralitatea si gustulu, nu se toleráza decât in scenele din suburbie. Si éta, teatrulu

de frunte fundatu prin protoparinti cu mari sacrificie pentru desvoltarea limbei natiunale, si-deschide portile sale pe-ltru la pedaturile tuturor teatrelor de frunte. Ne dore anim'a, vediendu teatrulu romanescu intr'atât a injosorit!

*(Noua drama a lui Dumas,)* intitulata „Domnului Alphons“, se va reprezentă la Paris pentru prima-ora in 1 aprilie.

### M u s i c a .

○ (*Gounod*) serie o opera noua. Teestulu e scosu din pies'a „Georgiu Dandin“ de Molière, si l'a facutu insu-si elu.

○ (*Adela Patti*,) renumit'a cantarétia de currendu va viní la Budapesta, si va dá döue concerte in sal'a redutului.

○ (*Fr. Liszt*) la 23 l. c. a datu unu concertu filantropicu in Budapest, in presinti'a unui publicu forte numerosu.

### Industria si comerciu.

|| (*Cartile de corespondintia*) intre Austro-Ungaria si Romani'a s'a introdusu la 15 martiu. Pretiul uneia e 4 cruceri.

|| (*O scire buna.*) Döue societati de asigurare straine au incetatu a functiună in Romani'a.

### T r i b u n a l e .

| (*Justitia de la noi*) se caracterisëza minunat prin urmatoriulu casu. O biéta femeia din Buda-vechia n'a voitù sè platésca doi florini, ci a inceputu procesu. Resultatulu e, că dins'a acumă trebue sè platésca dreptu spese procesuale — optu-dieci de florini.

| (*Moravuri judiciare in Statele Unite americane.*) Scen'a sa petrecutu la Perry, orasiu in Statul Georgia. Celebrulu Barnum se afla acolo cu o trupa ambulanta de calareti, scamatori, acrobati si fére cari de cari mai selbatice. In acela-si timpu la Palatulu Justitiei erá sesiunea curtii de jurati. Barnum organizase, ca pretutindenea pe unde trecea, promenade prin orasiu, producendu scenele cele mai atragatórie. Cei 12 jurati deliberau a supra unei afaceri capitale, candu judecatoriu ce presidá curtea, informandu-se de trecerea procesiunii Barnum prin stradele de pe langa palatulu Justitiei, si sciindu pasiunea concetenilor sei pentru aceste exhibitiuni, chiamà apro-dulu si-i ordona cu strasnicia de a opri prin tóte mij-lócele potinçiose, chiar prin fortia, pe jurati, de cari erá siguru că nu voru poté resistá la great attraction. Intr'adeveru, candu trup'a sosi dinaintea Palatului si se audíra sunetele unei org'e formidabile cu aburu, cei 12 jurati se scolaru ca unu singuru omu si alergara la usia; aproducu se declara, că nu e permisu a es'i; insesar cercara a-lu induplecá, usi'a li se inchise cu chieia. Cu tóte aceste org'a resuná din ce in ce mai tare; juriulu se incercá fara folosu de a sparge usi'a care resistá cu taria. De odata multimea, care se adunase spre a privi cortegiulu defilandu, asistă la unu spectacolu la care nu se asceptá: ferestrele etagiului antâiu de la Palatulu Justitiei erau deschise cu vi-

lentia; căte-va geamuri sborau stricate; 12 ómeni, cu capulu golu, sariau succesivu in strada, alergandu in partea pe unde trecea cortegiulu, si urmati indata, pe acela-si drumu, de aprodu si alti slujbasi. Cu mare greutate polit'a pervenì a aduce pe jurati — căci erau ei cei 12 ómeni ce sarisera pe forestre — in camora de deliberatiuni. Epilogulu acestei comedii bufone se petrecu căte-va óre in urma in sal'a de audientia. Juriulu intorcendu-se cu unu verdictu afirmativu, advocatulu acusatului se scóla si declara, că legea a fostu violata, fiindu că jurati esisera din camora si comunicasera cu esteriorulu. Judecatoriu trebui sè cedeze, si gracia acestei intemplari, totulu trebui sè se începă din nou.

### Suvenirea mortiloru.

† (*Alesandru Fodoru*,) parocu alu Margaului, in Transilvania, a repausatu in etate de 32 ani.

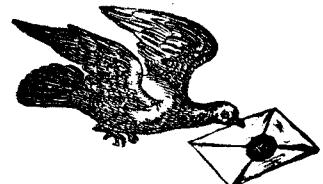
† (*Avramu Nemoianu*,) parocu in Agadiciu (Bananu,) a repausatu la 24 fauru st. v. in etate de 56 ani.

† (*Elisabeta Seculiciu n. Jancoviciu*,) a repausatu de versatu la Timisiór'a in etate de 42 de ani.

† (*Vasilie Vandoru*,) preotu romanu in Suplacu, Transilvania, a repausatu la 1 martiu in etate de 41 ani.

 **Prenumeratiune noua** deschidemu la „Familia“ cu incepere de la 1 aprile c. n. Pretiulu pe apr.—dec. 7 fl. 50 cr., — pe apr.—sept. 5 fl., — pe apr.—jun. 2 fl. 60 cr. Rogàmu pe amicii acestei foi a-i urcă numerulu abonantiloru.

### Post'a Redactiunii.



 Redactorulu acestei foie róga pe toti colaboratorii si corespondintii sei a-i tramite epistolele: Nagy-Léta, per' Nagy Várad.

**Baia-mare.** Dlui P. D. Poesia a sositu si se va publica acusi. Nrul reclamatu se tramite.

**Ploesci.** Multiamita! Dar mai multi nu se potu? Poesia catu mai curendu. Salutare.

**Bucuresci.** Dlui P. C. in scóla superióra de comerciu. Conformu dorintiei dtale, fóra ti-se tramite. Acceptam dar pretiul de prenumeratiune, la din contra vomu curmá tramitera ei.

**Unu amiu.** Reflessiunile tramine voru aparé. Tramite-ni si altele. —

**Saravola.** Poftim u te adressá de-a dreptu la Bucuresci. Navem u nici o legatura cu editura acelei carti. Totu-o data te rogam u nj tramite restanti'a de 5 fl. pentru care ti-amu scrisu si epistola.

**Catra amant'a din departare.** De-ar ceti versulu dtale, ea s'ar indeparta si mai tare.

**Timisióra.** Drej E. I. Poesia se va publica nu peste multa. Ne rogamu a ni se tramite si novel'a, si — cetindu-o — vomu responde indata.

**Gherla.** Dlui G. B. Se voru publica. Tramite-ni si celealte, ca se potemu alege din ele.

Proprietariu, redactoru respundietor si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Koesi in Pest'a. 1874. Strada lui Alesandru nr. 13.

 **Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului trecutu.** 